

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Helizeus Propheta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

6 tus refertur. Eodem tempore ¹ Elifeus discipulus ejus,
² multis signis potens, extitit: quæ omnia notiora sunt,
 7 quam ut nostro stylo egeant. ³ Ab eo est viduæ filius resu-
 8 scitatus, ⁴ Syrus lepra purgatus. * Famis tempore, omnium

rerum

se tradunt, & quidem R. Levi contem-
 dit eum Phinees fuisse, quem sequitur
 universus Israël, ait idem, nobis mo-
 do nominatus Salmanticensis. Alii scri-
 bunt oriundum Gad ex tribu, in qua Ga-
 laad. Certum autem fuisse ex inquilinis
 Galaad. Patrem habuit, ut alii volunt,
 ex eadem tribu, matrem ex Benjamin:
 unde alibi de seipso, *Ego*, inquit, *sum*
ex filiis filiorum ipsius Rachel. Quicquid
 horum verius, inquit Judæus ille, cum
 venerit, ipse indicabit nobis. *Idem*.

* *Translatus fuit.*] Judæorum vulgus
 & sapientes, credunt eum translatum in
 hortum Eden, hoc est, in Paradisum,
 ibique vivere cum anima & corpore: à
 quibus diversi abeunt recentiores Rab-
 bini, & in his R. David, qui scribit
 eum turbine raptum è terra in aërem
 usque ad sphaeram ignis, ibique consum-
 ptum corpus ejus, spiritum autem re-
 diisse ad Deum, qui dedit ipsum. *Idem*.
 Ex hoc Elia raptu in caelum, poëtas ac-
 cepisse fabulas de Solis quadriga, asserit
 Beda Quæst. xxxvi. Chrysostomus Ho-
 milia prima de Elia.

1 *Elifeus.*] Scribo Elifeus; quod fa-
 ctum putarim ex Ebræo Elife, Latina
 declinatione. Nam ex Græco ἐλισαῖος
 esset Elifæus cum diphthongo. Quan-
 quam in edit. Romana esset ἐλισαῖος.
 עֵלִישָׁא Elifa, & ἐρζαῖκῶς Elife, ut עֵרְתָּ
 Thare. *Idem*.

2 *Multis signis potens.*] Apud Nico-
 laum de Lyra recensentur miracula se-
 decim edita ab Elifeo, cum Elias tan-
 tum octo ediderit. Quo accommodant
 duplum, quo præditus fuit, spiritum
 Elisei. Quem tamen locum alii aliter e-
 narrant. Habetur autem, IV Regum
 11.9. *Idem*.

3 *Ab eo viduæ filius resuscitatus.*] Su-
 namitidis. Enumerat nunc aliquot signa
 sive miracula Elisei, sed plura Schola-

stici recensent ex libris Ebræorum. Sede-
 cim Elisei miracula. I. Jordanis divisio.
 II. Aquarum sanatio. III. Puerorum
 laceratio. IV. Aquæ impetratio pro tri-
 bus Regibus. V. Olei multiplicatio. VI.
 Sunamitidis foecundatio. VII. Filii ejus
 suscitatio. VIII. Pulmenti dulcoratio.
 IX. Panum multiplicatio. X. Naaman
 leprosi curatio. XI. Giezi infectio. XII.
 Ferri natatio. XIII. Oculorum pueri
 sui apertio ad videndum equos & cur-
 rus igneos, &c. XIV. Adversariorum
 excæcatio. XV. Abundantia comæatus
 inopinata in porta Samaria. XVI. Susci-
 tatio mortui ad tactum ossium ejus.
Idem. Porro exempla resuscitatorum à
 mortuis extant apud gentes, *Eris* Ar-
 menius de quo Plato x. Reipubl. quem
 locum transcripsit Eusebius 1x. *ἑρζαῖκῶς*.
 35. Val. Max. 1. *ἑρζαῖκῶς*. Clemens v. Strom.
 Orig. 11. contra Cels. Plut. 1x. Sym. 5.
 Macro. in somnium Scip. *Fæmina*
 quædam, de qua Heraclides Ponticus
 librum scripsit, teste Diog. Laërt. Ga-
 leno vi. de locis affectis, Plin. vii. 32.
Aristaus. Herodot. Melpom. Plin. vii.
 52. Plut. Romulo. *Thesthesus*. Plut. 1.
 de sera Dei vindicta. *Antyllus*. Plut. 1.
 De anima apud Eusebium 1x. *ἑρζαῖκῶς*.
 36. Theodoret. Serm. xi. Ac haudqua-
 quam dubito, quin *Eris* Armenius, sit
 ille miles Syrus, qui contactu ossium
 Elisei suscitatus. Quis enim dubitet fa-
 mam de eo longe lateque sparsam, ad
 Græcos pervenisse? Quia autem Syria
Avam, hinc ipsi eum fecere Armenium.
Horn. Sunamitidem hanc R. Salomo
 fabulatur sororem fuisse Abisag, quæ
 Davidi seni uxor data. Quod si verum,
 debuisset annos amplius centum nata
 esse. Nam à morte Davidis ad Eliseum
 fluxere anni plusquam lxxx. *A Lapidè*.

4 *Syrus.*] Naaman, princeps exerci-
 tus Regis Syria: qui à Græcis vocatur
 ναμαν

rerum copia, fugatis hostibus, in vecta ¹ in usum trium exercituum aquæ præbitæ: ² de exiguo olei, in modicis incrementis, solutum ³ mulieris debitum, & ipsi sufficiens vivendi substantia data. Hujus temporibus, ut diximus, ⁹ ⁴ Ochozias duarum tribuum erat rex: decem vero Joram, ut supra retulimus, imperabat. ⁵ Interque eos fedus ictum. ¹⁰ Nam & ⁶ adversus Syros junctis viribus bellatum: & ad-

versum

ναμὴν ὁ ἄρχων τῆς δυναμείως συρίας, aut variantibus Libris ὁ ἀρχισπράτης, & βασιλεύς συρίας. Idem.

* *Famis tempore.*] iv Reg. VII. VIII. Joseph. ix. 2. Samaria à Benhadado obfessa, & ad immanem famem deducta erat, adeo ut caput asini venderetur octoginta argenteis, & quarta pars stercoreis columbarum quinque argenteis. Ea de re anxio Rege Joram, cum jam ad humanas carnes ventum, Heliseus prædixit ingentem copiam mox affuturam. Ac paulo post exercitus Syriæ panico terrore copiarum Israëlitarum percussus, obsidione soluta discessit, & tabernacula cibariorum opumque plena reliquit, prædaque opima potiti sunt Israëlita. *Sigon.* Quatuor autem illos leprosos, qui primi fugam detexerunt, fuisse Giezin & tres filios ejus, putant Hebræi. Quod ego nec affirmem nec refellam. *Grot.*

¹ *In usum trium exercituum.*] Israël, Juda & Edom. iv Reg. III. Tres hi Reges ducebant exercitus adversus Moabitatum Regem Mesam, per solitudinem Idumææ. Laborantes autem penuria aquarum, Rex Israël Eliseum consuluit, qui ita dixit: *Facite alveum torrentis hujus fossas & fossas. Non videbitis ventum, neque pluviam, & alveus iste replebitur aquis.* *Sigon.* Rex Moabiticus obfessus, præ desperatione filium suum, τὸν υἱὸν πρῶτον ἐμελλεν, ὃς μετ' αὐτὸν βασιλεὺς ἔμελλεν, sacrificavit. *Ios. ph.* Suum ergo, non Idumæi Regis filium, ut male quidam ex Amoso II. I. colligunt, immolavit. *Grot.*

² *De exiguo olei.*] Querente muliere vidua, quod non haberet unde solveret

debitum mariti mortui, Eliseus modicum olei, quod illa habebat, in tantam magnitudinem auxit, ut abunde haberet unde æs alienum dissolveret. *Sigon.*

³ *Mulieris.*] Josephus: Ὁ ἕσθια, & Ἀρχιδὸς οἰκονόμος γυνῆ. Eam sequuntur Hebræi: Theodor. Lyra, Abul. & alii, & volunt hoc beneficium viduam ejus consecutam, ob centum Prophetas in persecutione Iesabelis absconditos & altos.

⁴ *Ochozias.*] Filius Joram. Præclarius fuerat dictu, Heliam translatum esse, & Eliseum prodigia edidisse sub Joram Rege Israël & Joram Rege Judæ, quam sub Ochozia Rege Judæ. Nam Joram Rex Israël, imperium tenuit annos XI. Joram Judæ annos VII. eodem tempore. Ochozias vero annum unum, qui fuit duodecimus Joræ Israëlitici. Sic enim omnia in unum conjiciuntur, cum in multos sint digerenda. Adde quod Helias & Eliseus inter decem tribus vaticinium exercuerunt, non inter duas. *Sigon.*

⁵ *Inter eos fedus ictum.*] iv Reg. 8. Anno duodecimo Joram Israëlitici, Ochozias fedus ictum cum eo contra Hazael Regem Syrorum. In eo bello Joram vulnus accepit, & curandi sui causa in Jesreel recessit. Elias interim, jussu Dei, unxit Jehu, ut ulcisceretur domum impii Achab. Ille ad Jesreel contra Joram profectus est, qui in lecto cubabat ægrotus, assistente sibi Ochozia Rege Juda, & cum ambo sibi obviam processissent, adortus eos disjecit, ac post necavit. *Sigon.*

⁶ *Adversus Syros.*] Azaëlem.

versum ¹ *Jehu*, qui ² per Prophetam in regem decem tribuum unctus fuerat, pariter in prælium egressi, ³ eadem pugna interiere. Sed regnum Joram Jehu tenuit, ⁴ posito *Ochozia*, in Judæa rege. Qui uno anno regnavit: mater ejus ⁵ *Gotholia* imperium post occupavit, ⁶ adempto nepoti imperio, etiam tum parvo puero, cui *Joas* nomen fuit.

¹ LXXX. Sed huic ⁷ ab avia præreptum imperium, * post octo

¹ *Jehu*.] Annis viginti octo. *Drus.*

² *Per Prophetam in Regem decem tribuum unctus fuerat.*] Bis videtur unctus fuisse. Semel ab Elia, III Reg. XIX. 15. deinde ab Eliseo. *Cajet. Histor. Schol.*

³ *Eadem pugna interiere.*] IV Reg. IX. Jos. IX. 5. Non eodem loco & tempore. Nam cæso Joram Rege Israël, Ochozias fugit & latuit Samaria. II Paral. XXII. 9. Ibidem postea deprehensus, & ad Jehu in Gader deductus, accepto vulnere, in Mageddo fugit & obiit. *Lyræ.* Jesabel quoque *υγομεσσαμνη*, malignum spiritum, de fenestra præcipitata, inter equorum ungulas curruumque rotas, exhalavit, ac rota Achabi domus deleta est. *Joseph. IX. 6.*

⁴ *Posito Ochozia.*] Male hæc librarii interpunxerant. Tu igitur sic distingue: *Sed regnum Joram Jehu tenuit. Posito Ochozia in Judæa Rege, qui uno anno regnavit, mater ejus Gotholia imperium occupavit.* Posito, videtur scriptum, pro deposito, id est, sepulto. *Sigon.* Sepultus autem fuit cum patribus suis in civitate David. Vide IV Reg. cap. IX, vers. 24. Aut *posito*, id est, mortuo, quod in Evangelio, *animam ponere.* *Drus.*

⁵ *Gotholia.*] IV. Reg. XI. *Joseph. XI. 7.* Athalia pro Gotholia scribitur, sed Gotholia nomen est in Paral. *Sigon.* Nam γ interdum omitti, interdum per γ reddi solet. *Grot. Gotholiae.* Sic Græci olim legerunt, ut Hieronymus Athalia. Quomodo & critici Ebraeorum Masoritarum. Hujus Athaliae furorem evasit Joas à Iofaba sorore Ochoziae occulatus. IV Reg. II. 2. *Drus.* Fuit filia Achabi & Iezabelis, nupta Joram filio

Iofaphat Regi Iudæ, ex eoque genuit Ochoziam. Quo occiso invasit regnum, & omnes filios Regis, quorum ipsa erat avia, interfecit, velut altera Medea. *Εσπάρδαζε μηδὲνα τὴν ἐν τῷ Δαυὶδ ὑποκαλέσει οἶκον πάντων δὲ ἑξαφωσίτου. σὸν γένος, αἷς ἀνὴρ μηδὲ εἰς ἑξ αὐτῶ βασιλεύς ἐπὶ γένους.* *Joseph. Theodor. Procop.* Ei simile fuit Drachomira imperia & Idololatra mater S. Wenceslai Regis Bohemiarum & martyris, quæ fratrem ejus Boieslaum in necem ejus impulit: sed eam terra vivam absorpsit. *Æneas Sylvius.* Fœmina violenta & dominationis cupida, qualem nobis Agrippinam Neronis matrem describit Tacitus. *Grot.*

⁶ *Ademptoque nepoti imperio.*] Quem surripuit Iofaba amita, uxor Ioiada Pontificis. *Joseph.* Sic Electra fratrem Orestem. *Seneca* Agamemnon. Sic domus Davidis servata in uno puero, ut olim Gedeonis. Iud. IX. Errat ergo *Pseudo-Philo*, & qui eum sequuntur, defecisse stirpem Salomonis in Ochozia, asserentes, & quotquot eum sequantur, ex Nathan, non Salomone, descendere. Nam diserte Ioas hic vocatur filius Ochoziae, qui ex Salomone, non Nathan descendit. Frivolum ergo est quod iidem addunt, iccirco Ioan, Amasiam & Ochoziam omitti in genealogia Christi Matth. I. quod in Ochozia defecerit stirps Salomonis. *A Lapide.* Sed de hoc vide Spanh. Dub. Euang.

⁷ *Ab avia præreptum imperium.*] Vi ergo, nullo jure, regnavit. Nam Hebraei fratres suos habebant reges, non sorores Deut. XVII, 15. *Grot.*

* Post